

В.П. ШУЛЬГАЧ
(Київ)

СЛОВАЦЬКЕ *DURBÁK* І СЛОВОТВІРНЕ ГНІЗДО З КОРЕНЕМ **DЪRB-* (НА МАТЕРІАЛІ АНТРОПОНІМІЇ)

УДК 81'773.23; 81'373.611

Шульгач В.П. Словацьке *Durbák* і словотвірне гніздо з коренем **Dъrb-* (на матеріалі антропонімії); 12 сторінок; кількість бібліографічних джерел – 84; мова українська.

Анотація: Статтю присвячено реконструкції праслов'янської антропонімної мікросистеми з коренем **Dъrb-*.

Ключові слова: антропонім, лексична мікросистема, праслов'янський архетип.

Словацьке *Durbák* [68, с. 68] має паралелі в укр. *Дурбак* [4, с. 55], *Дурбак* – прізвисько [7, с. 16], рос. *Дарбаков* [12], макед. *Дурбаковски* [43, I, с. 395], чеськ. *Durbák* [58]. Ці факти зводяться до псл. **Дъrbакъ* відапелятивного походження. Пор. укр. діал. *дурбак* ‘тупа, нездібна людина’ [39, с. 85], ‘дурень’ [33, I, с. 239], *дурбак* ‘розбитий горщик’ [7, с. 42], пол. діал. *durbak* ‘камінь для гостріння коси’ [69, I, с. 152] < **dъrbакъ*.

Словотвірно з **Дъrbакъ* пов'язане псл. **Дъrbаць* < **Дъrbакъь*, яке континують рос. *Дурбач* [12], пол. *Darbacz, Durbacz* [80, II, с. 358, 578].

Стосовно *-ur-* вокалізму словацького антропоніма можна навести чимало аналогічних прикладів з інших гнізд (кореневі структури *ъrt, њlt*). Пор.: *Burza* ~ *Brzá, Durdiková* ~ *Drda, Kurpel, Kurta* ~ *Krta, Kurbatová* ~ *Krbat'ova, Purdeš, Purš* ~ *Pršová, Sulčan, Surkoš, Škurla, Šurda, Turtev, Turza, Vulgan* ~ *Vulganov rybnik* – назва ставка [83, с. 133] і багато ін. (див. телефонні довідники Братислави і Трнави). Сказане властиве й окремим говіркам словацької мови. Пор. діал. *durdiť sa, gurbatý* ~ *hrbatý, Hurbanovo* – ойконім на півдні Словаччини ~ *hrban, kul'baka* ~ *klbavý, kurbel'* ~ *krbel', kurdel'* ~ *kídel', kurtak, kurva* [82, I, с. 411, 524, 619, 620, 775, 869, 871, 906, 911, 913, 914], *kurč* [66, I/2], *kurtaví* ‘заокруглений, тупий (про ніс)’ [76, с. 93] ~ (літерат.) *kurtavý kohút* ‘без хвоста’, *šurgota* ‘бруд у хаті’ [76, с. 155] < **šъrgota, purda* ‘лінива жінка’ [73, с. 558] < **ръrda* і т. п., в яких втрата складотворчої функції плавного призвела до появи голосного перед ним [44, с. 86-87].

Антропонімний матеріал, почерпнутий з різних джерел, дає можливість окреслити контури лексико-словотвірної мікросистеми з коренем **Dьrb-*. При цьому нами послідовно враховувався ефект п'ятифонемної реалізації *-ь-* у бінарній сполуці "редукований + плавний". Див. про це [25, с. 22].

Першопочаткові, суфіксально не ускладнені, псл. **Dьrba*, **Dьrbo*, **Dьrbь* реалізувалися в укр. *Дорба* [16, 19, с. 528], *Дурба* [50, с. 121], рос. *Дырба* [18, 3, с. 48], блр. *Дурбо* [3, с. 229] < **Дурбо* (метатеза), макед. *Дарбино* – ойконім [54, с. 296], хорв. *Durbinci* – ойконім [72, с. 156], пол. *Darba*, *Dorba*, *Dyrba* [80, II, с. 358, 487, 612]. Зі слов'янських мов запозичено латиське прізвище *Дырбо* [12].

Пор. ще пропріальну лексику інших ономастичних класів: *Дорбозеро* – у колишній Олонецькій губ. [53, с. 143], *Дурбы* – назва маєтку в Курляндії [34, V, с. 27], варіанти – *Dorba*, *Durba*, *Durbe* [79, II, с. 228], *Дарба* – назва сінокосу в документі XVI ст. у Жемайтії [6, с. 90], *Дорба* – гідронім у басейні Свенти, в колишній Ковенській губ. [30, 95], *Дурбес* – лімнонім у Ліспайському р-ні Латвії.

Стосовно антропонімної мотивації зішлемося на: укр. діал. *дырба* 'вайло, недієздатний' [1, с. 33], 'повільна [людина]' [41, с. 5], блр. діал. *дырба* 'тонка, висока, як жердка, людина' [60, 50], 'високий, цибатий' [26, с. 286], чеськ. діал. *durba* 'грубіян, непоступливий' [71, с. 24] < **dьrba* < і.-є. **der-*. Див. ще [70, с. 44].

Можна реконструювати також рідкісне префіксальне **Ходьrba* > укр. *Худорба* [20, 13, с. 334] ~ укр. діал. *худорба* 'дуже худа людина' [35, с. 33], рос. діал. *худорба* 'виснажена, худа людина' [13, с. 173]. **Ходьrba* може бути стадіальним до **Кодьrba* (фрикатизація *K-* > *X-*).

Є підстави для відновлення ще деяких праантропонімів із *-k-* / *-č-* у суфіксальній морфемі:

**Dьrbikь* / **Dьrbičь*: серб. *Дурбић* [65, с. 119], пол. *Darbik* [80, II, 358].

**Dьrbьkь*: хорв. *Dorbek*, *Durbek* [74, с. 137, 148], ст.-пол. *Dorbeke*, 1416 р. [82, I, с. 512]. Пор. ще пол. *Dyrbek* – гідронім у басейні Вісли.

**Dьrběka*: рос. *Дарбека* [28, с. 55], *Дорбека* [12].

Похідні з консонантом *-j-* у суфіксальній морфемі:

**Dьrbajь*: укр. *Дорбай* [4, с. 50], рос. *Дурбаев* [19, 2, с. 63], (похідне) *Дурбаева* – назва балки в бас. Кальміусу [49, с. 188]. Стосовно мотивації пор. рос. діал. *дурбай* 'дурень' [47, 8, с. 265].

***Дърбѣѣ:** ст.-укр. Васка *Дурб ѥ*, 1666 р. [36, 339], укр. *Дурбей* [4, с. 55], *Дурбій* [22, 3, с. 376] – за умови переходу *-ѣ-* > *-і-*. Щодо апелативного підгрунтя пор. укр. діал. *дурбей* ‘дурень’ [57, 1, с. 303], рос. діал. *дурбей* ‘т. с.’, ‘бешкетник, шибеник’ [47, 8, с. 265].

**дърбѣга:* рос. діал. *дурвяга* ‘дурень’ [47, 8, с. 266] < **дурбяга*.

Похідні з консонантом *-х-* / *-ѣ-* у суфіксальній морфемі:

***Дърбахъ** / ***Дърбаѣ:** укр. *Дурбахывка* – оронім [37, с. 94], рос. *Дурбашева* ж. [12], *Дорбаши* – ойконім у колишній Смоленській губ. [77, III, с. 77], пол. *Durbach* [80, II, с. 612].

***Дърбеѣ:** хорв. *Durbešić* [74, с. 148].

***Дърбоѣ:** серб. *Дарбош* [38, с. 497].

***Дърбуѣа**, ***Дърбуѣ:** пол. *Durbusz* [80, II, с. 612], луж. *Дурбуѣа* [84, с. 42].

***Дърбуѣѣ:** рос. *Дорбышев* [12], блр. *Дорбыши* – ойконім у колишній Вітебській губ. [77, III, с. 77].

Укр. *Дурбава* [21, 18, с. 86] – рефлекс псл. ***Дърбавъ(ѣ)**, ад’єктива на *-ав-*. У його основу покладено відповідний апелатив, пор. укр. діал. *дурбавый* ‘вайлуватий, недієздатний’ [1, с. 33].

**дърбоватѣѣ:* рос. діал. *дурбоватый* ‘колючкоподібний’ [47, 8, с. 297].

Похідні з консонантом *-і-* у суфіксальній морфемі:

***Дърбалъ:** укр. *Дорбалюк* [32, с. 265], *Дирбаль* [59, с. 196], пол. *Durbala* [80, II, с. 612].

**дърбелъ:* укр. (говіркове) *дурбѣлик* ‘дурень’.

***Дърбола:** хорв. *Dorbola* [74, с. 137].

***Дърбуѣ:** рос. *Дорбылѣво* – ойконім відантропонімного походження в колишній Московській губ. [77, III, с. 77].

***Дърбадо:** укр. *Дорбало* [12], *Дурбало* [4, с. 50], *Дурбайло* [23, 2, с. 460], *Дурбайли* – назва поселення в Одеській обл., рос. *Дурбалов* [19, 6, с. 476], пол. *Durbajło, Durbajłło* [80, II, с. 578]. Ці й подібні до них власні найменування людей мотивовано апелативною лексикою на зразок укр. діал. *дурбало* ‘дурень’ [10, с. 61], блр. *дурбало* ‘т. с.’ [15, с. 124], *дурбайло* ‘брехун’ [55, 2, с. 461], *дурбалко* ‘простакувата, нерозумна людина’ [31, с. 52], чеськ. діал. *drbala* ‘млява, некваплива людина’ [70, с. 46] < **дърбадо*. Про потенційність мотивуючого дієслова свідчать укр. діал. *подурбати* ‘поторгати, потрясти’ [9, 4, с. 476], блр. діал. *дурбаць* ‘ходити і потроху скубти траву’ [51, 2, с. 107], ‘приводити до тям, будити’ [55 2, с. 46], чеськ. діал. *d’urbat’ sa* ‘поправлятися, очунювати’ [67, с. 70], кваліфіковане як неясне [75, с. 135].

***Дърbidlo**: рос. *Дурбила* [2, с. 129], пол. *Durbyło* [80, II, с. 578] ~ укр. діал. *дурбило* ‘велика, але нетямуща людина’ [57, 1, с. 304], ‘дурень’ [9, 2, с. 147].

Похідні з консонантом *-n-* у суфіксальній морфемі:

***Дърбань**: укр. *Дурбанишин* [56, с. 191], *Дзюрбан* [4, с. 60] < **Джурбан*, рос. *Дорбан* [12], *Дарбанов* [8, с. 266], *Дурбанов* [12], болг. *Дорбанов* [14, с. 173], макед. *Дурбаноски* [43, I, с. 395] < *Дурбан-ов-ски*, пол. *Durban* [80, II, с. 578] ~ укр. діал. *дирбан* ‘стара посуда’ [11, с. 48], блр. діал. *дурбан* ‘дурень’ [42, с. 150], рос. діал. *дурбан* ‘бур’ян’ [47, 1/2, с. 73].

**дърбань*: укр. діал. *дирбань* ‘торба в якій рибалки беруть обід на роботу’ [29, с. 65].

***Дърбень**: ст.-рос. *Меншой Дурбеневь*, 1610 р. [52, II, с. 85]. Щодо мотивації пор. рос. діал. *дурбень*, *-я* ‘дурень’ [47, 8, с. 256], *дурбень* ‘бур’ян’ [45, 1/2, с. 77], ‘болотяна рослинність’ [46, 1, с. 147].

***Дърbинь**: ст.-рос. *Дюрбиновское дворище*, XVI ст. – мікротопонім у колишньому Ярославському пов. [40, с. 24], рос. *Дыбрин* [27, с. 316] < *Дырбин* (метатеза) ~ блр. діал. *дырбіна* ‘висока, цибата особа’ [26, с. 158].

***Дърбунь**: рос. (похідне) *Дорбыни* – назва поселення в колишній Рязанській губ. [77, III, с. 77].

***Дърbьнь**: пол. *Dorbniuk* [80, II, с. 487] < укр. В основі заголовної праформи – субстантивований ад’єктив **дърbьнь(ъ)*.

Похідні з консонантом *-s-* у суфіксальній морфемі:

***Дърbasь**: укр. *Дурбас* [8, с. 251], *Дурбасенко* [17, 13, с. 50], рос. *Дарбасов* – сучасне прізвище, хорв. *Durbas* [64, с. 148], пол. *Durbas* [69, 1, с. 151] ~ укр. *дурбас* ‘дурень’ [48, 1, с. 457], рос. діал. *дырбасы* мн. ‘дірки’ [47, 8, с. 297].

**дърbesь*: рос. діал. *дурбес* ‘дурень’ [47, 8, с. 266].

***Дърbosь**, ***Дърbosь**: укр. *Дорбосюк* [32, с. 265], пол. *Darbos* [80, II, с. 258].

***Дърbusь**: пол. *Dyrbus* [80, II, с. 612].

Похідні з консонантом *-t-* у суфіксальній морфемі:

***Дърbать(ъ)**: пол. *Dorbat* [80, II, с. 487].

***Дърbotь**: укр. *Дурбот* [32, с. 278].

Семантика укр. діал. *дурбар* ‘дурень’ [9, 2, с. 147] < **дърbarь* опосередковано свідчить про потенційність відповідного прізвиська чи прізвища.

На основі кількісного аблауту (ъ : о) корінь **Дърb-* пов’язаний з **Dorb-*, на основі кількісно-якісного (ъ : ь) – з **Дърb-*. Про їх реалізацію у сфері пропріальної лексики див. [61, с. 56; 62, с. 101-107].

Проаналізований матеріал дозволяє: а) заповнити лакуну в [64] та [81], в яких словотвірне гніздо з коренем **dъrb-* відсутнє. До реєстру праслов'янського словника можна ввести такі пралексеми: **dъrba*, **dъrbačъ*, **dъrbadlo*, **dъrbaחъ*, **dъrbajъ*, **dъrbakъ*, **dъrbalbъ*, **dъrbanъ*, **dъrbanь*, **dъrbarъ*, **dъrbaсъ*, **dъrbaшъ*, **dъrbatъ(jь)*, **dъrbavъ(jь)*, **dъrbelъ*, **dъrbenъ*, **dъrbesъ*, **dъrbeшъ*, **dъrbějъ*, **dъrběka*, **dъrbęga*, **dъrbičъ*, **dъrbidlo*, **dъrbikъ*, **dъrbинъ*, **dъrbo*, **dъrbola*, **dъrbosъ*, **dъrboшъ*, **dъrbotъ*, **dъrbovatъjъ*, **dъrbusъ*, **dъrбуша*, **dъrбушъ*, **dъrbъ*, **dъrbъkъ*, **dъrbуnъ*, **dъrbyшъ*, **dъrbьnъ*, **ходъrba*. Серед них декілька можуть бути дериватами антропонімного рівня (**dъrbičъ*, **dъrbikъ*, **dъrbъkъ*); б) скоригувати тезу про "відсутність у слов'янських мовах форм у ступені редукції *ъr*, тобто **dъr-*, хоч імовірність її безсумнівна і підтверджується наявністю спорідненого лит. *dùrti*" [5, с. 53]; в) відновити ще один компонент праслов'янського лексичного фонду у гнізді і.-е. **der-* (ступінь редукції кореневого вокалізму *o*-ряду: **dъr-b-*). Пор. псл. **dъr-d-* / **Dъr-d-* [24, с. 83, 90].

Література

1. *Алмашиї М.І.* Русинсько-українсько-російський словник. – Ужгород, 2001.
2. Алфавитный указатель имен и фамилий лиц, помещенных в ведомости справок о судимости за 1870 и 1871 гг. – СПб., 1872.
3. *Бобрык У.* Мянущкі і прозвішчы Рэчыцкага раёна // Сёмыя Міжнародныя Доўнараўскія чытанні: Матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі. Рэчыца, 1-2 кастрычніка 2010 г. / Адж. рэд. В.М. Лебедзева. – Гомель, 2010. – С. 220-240.
4. *Богдан Ф.* Словник українських прізвищ у Канаді. – Вінніпер; Ванкувер, 1974.
5. *Варбот Ж.Ж.* Еще один тип вторичного аблаута в славянских языках // Славянское и балканское языкознание: Проблемы морфонологии / Отв. ред. С.Б. Бернштейн. – М., 1981. – С. 52-60.
6. Географический словарь древней Жомойтской земли XVI столетия, сост. по 40 актовым книгам Россиенского земского суда / Сост. И.Я. Спрогис. – Вильна, 1888.
7. *Горбач О.* Північно-наддністрянська говірка й діалектний словник с. Романів Львівської області. – Мюнхен, 1965.
8. *Горинич В.О.* Прізвища степової України: Словник. – Дніпропетровськ, 2000.
9. Етимологічний словник української мови: В 7 т. / За ред. О.С. Мельничука. – К., 1982 –. – Т. 1 –.
10. *Євтушок О.М.* Вивчення лексики говірок Рівненщини. – Рівне, 1997.
11. *Жегуц І., Піпаш Ю.* Словник гуцульського говору в Закарпатті. – Мюнхен, 2001.
12. Жертвы политического террора в СССР. Режим доступа: <http://lists.monu.ru>
13. *Зеленин Д.К.* Отчет о диалектологической поездке в Вятскую губернию // Сб. ОРЯС. – 1904. – Т. LXXVI. – № 2. – С. 1-181.

14. *Илчев С.* Речник на личните и фамилни имена у българите. – София, 1969.
15. *Клімчук Ф.Д.* З лексикі вёскі Відзібар Столінскага раёна // Народная лексіка / Рэд. А.А. Крывіцкі, Ю.Ф. Мацкевіч. – Мінск, 1977. – С. 120-130.
16. Книга памяти Украины: Донецкая область. – Донецк, 1994-1999. – Т. 1-22.
17. Книга пам'яті України: Запорізька область. – Дніпропетровськ, 1994-2005. – Т. 1-16.
18. Книга памяти Украины: Николаевская область. – Николаев, 1995-2008. – Т. 1-13.
19. Книга памяти Украины: Одесская область. – Одесса, 1994-1997. – Т. 1-10.
20. Книга пам'яті України: Сумська область. – Суми, 1994-1998. – Т. 1-14.
21. Книга пам'яті України: Харківська область. – Харків, 1994-2003. – Т. 1-20.
22. Книга пам'яті України: Хмельницька область. – Хмельницький, 1995-1997. – Т. 1-10.
23. Книга скорби Украины: Одесская область. – Одесса, 2000-2005. – Т. 2-3.
24. *Козлова Р.М.* Дáрдaвои и Дáрдaвiа в свете славянских данных. Реконструкция микросистемы *Dьrd- // Студії з ономастики та етимології. 2008 / Відп. ред. О.П. Карпенко. – К., 2008. – С. 80-100.
25. *Козлова Р.М.* Структура праславянського слова. Праславянське слово в генетическом гнезде. – Гомель, 1997.
26. *Крыўко М.Н.* Слова з суфіксам -in-a (-ын-а) і яго вытворнымі ў гаворцы вёскі Манякова Міёрскага раёна // Народная славатворчасць / Рэд. А.А. Крывіцкі, І.Я. Яшкін. – Мінск, 1979. – С. 152-165.
27. Летопись авторефератов диссертаций. – М., 2008. – № 2.
28. Летопись журнальных статей. – М., 2006. – № 1-13.
29. *Липкевич І.Г.* Міжговіркові відповідники в рибальській лексичі Нижньої Наддніпряниці // Мовознавство. – 1993. – № 2. – С. 63-67.
30. Материалы для географии и статистики России, собр. офицерами Генерально-го штаба: Ковенская губерния / Сост. Д. Афанасьев. – СПб., 1861.
31. Народныя скарбы: Дыялекталагічны зборнік (Да 80-годдзя А.А. Крывіцкага) / Рэд. Л.П. Кунцэвіч. – Мінск, 2008.
32. *Новикова Ю.М.* Практичний словозмінно-орфографічний словник прізвищ Центральної та Східної Донеччини. – Донецьк, 2007.
33. *Онишкевич М.Й.* Словник бойківських говірок: У 2 ч. – К., 1984.
34. Опись документов Виленского центрального архива древних актовых книг. – Вильна, 1909-1913. – Вып. I-X.
35. *Паламарчук Л.С.* Словник специфічної лексики говірки с. Мусіївки (Вчорайшенського району, Житомирської обл.) // Лексикографічний бюлетень / Гол. ред. В.С. Ільїн. – К., 1958. – Вип. VI. – С. 36-55.
36. Переписні книги 1666 року / Ред. В.О. Романовський. – К., 1933.

37. *Петров А.* Карпаторусские межевые названия из пол. XIX и из нач. XX в. – Praha, 1929.
38. *Пешикан Ж.* Ономастикон погинулих на Сремском фронту // Ономатолошки прилози. – Београд, 1996. – Т. XII. – С. 439-537.
39. *Пиртей П.* Короткий словник лемківських говірок / Упоряд. і підг. до друку С.Д. Турчин. – Івано-Франківськ, 2004.
40. Писцовые материалы Ярославского уезда XVI века: Вотчинные земли / Сост. В.Ю. Беликов, С.С. Ермолаев, Е.И. Колычева. – СПб., 1999-2000. – [Кн. I-II].
41. *Поп Д.* Русинсько-українсько-руський і русско-українсько-русинський словарь. – Ужгород, 2007.
42. *Прышчэпчык А.М.* Рэгіяналізмы вёскі Стары Свержань Стаўбцоўскага раёна // Народнае слова / Рэд. А.Я. Баханькоў. – Мінск, 1976. – С. 148-157.
43. Речник на презимињата кај македонците / Обработувачи: М. Коробар-Белчева, М. Митков, Т. Стоматоски. – Скопје, 1994. – Т. I.
44. *Селищев А.М.* Славянское языкознание. – М., 1941. – Т. 1: Западнославянские языки.
45. Словарь русских говоров Сибири / Под ред. А.И. Федорова. – Новосибирск, 1999-2006. – Т. 1-5.
46. Словарь русских говоров Среднего Урала / Под ред. А.К. Матвеева. – Свердловск, 1962-1988. – Т. 1-7.
47. Словарь русских народных говоров / Под ред. Ф.П. Филина и Ф.П. Сороколетова. – М.; Л.; С.-Петербург, 1966 –. – Вып. 1 –.
48. Словарь української мови / Упоряд. з дод. влас. матеріалу Б. Грінченко. – К., 1907-1909. – Т. 1-4.
49. Словник гідронімів України / Укладачі: І.М. Железняк, А.П. Корепанова, Л.Т. Масенко та ін. – К., 1979.
50. Словник прізвищ: практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівецьчини) / Укладачі: Н.Д. Бабич, Н.С. Колесник, К.М. Лук'янюк (гол. ред.) та ін. – Чернівці, 2002.
51. Слоўнік беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча / Рэд. Ю.Ф. Мацкевіч. – Мінск, 1979-1986. – Т. 1-5.
52. *Сторожев В.Н.* Материалы для истории делопроизводства Поместного приказа по Вологодскому уезду в XVII веке. – СПб.; Пг., 1906-1918. – Вып. I-II.
53. *Стрельбицкий И.* Исчисление поверхности Российской империи в общем ее составе в царствование имп. Александра II. – СПб., 1864.
54. Топографическо-этнографический очерк Македонии / Сост. С.И. Веркович. – СПб., 1889.
55. Тураўскі слоўнік / Рэд. А.А. Крывіцкі. – Мінск, 1982-1987. – Т. 1-5.
56. *Фаріон І.* Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини наприкінці XVIII – початку XIX століття (з етимологічним словником). – Львів, 2001.
57. *Чабаненко В.А.* Словник говірок Нижньої Наддніпряниці. – Запоріжжя, 1992. – Т. 1-4.

58. Чоловічі прізвища громадян Чеської Республіки за даними Міністерства внутрішніх справ ЧР станом на 1.04.2004. Режим доступу: <http://www.mvcr.cz>

59. *Чучка П.П.* Прізвища закарпатських українців: Історико-етимологічний словник. – Львів, 2005.

60. *Чыгрын І.П.* 3 лексікі вёскі Чамяры Слонімскага раёна // Народная лексіка / Рэд. А.А. Крывіцкі, Ю.Ф. Мацкевіч. – Мінск, 1977. – С. 47-61.

61. *Шульгач В.П.* Заметки по донской гидронимии: *Излегоица, Калдабаи, Доробин, Богатая Снова, Кобылья Снова* // Восточноукраинский лингвистический сборник. – Донецк, 2000. – Вып. 6. – С. 55-58.

62. *Шульгач В.П.* Новгородские диалектизмы праславянского происхождения. 1 // Язык и традиционная культура Русского Северо-Запада: Сб. статей памяти Л.Я. Петровой. – Великий Новгород, 2010. – С. 101-107.

63. *Шульгач В.П.* Українські етимології. 29-36 // Мовознавство. 1998. – № 6. – С. 40-46.

64. Этимологический словарь славянских языков: Праслав. лексич. фонд / Под ред. О.Н. Трубачева и А.Ф. Журавлева. – М., 1974 –. – Вып. 1 –.

65. *Јањатовић Ђ.* Презимена срба у Босни. – Сомбор, 1993.

66. Atlas slovenského jazyka. – Bratislava, 1959. – D. I.

67. *Baroš F.* Dialektický slovník moravský. – Praha, 1906.

68. Bratislava. Telefónny zoznam. 2002-2003. – Bratislava, 2002.

69. *Bubak J.* Słownik nazw osobowych i elementów identyfikacyjnych Sądecczyzny XV-XVII w. Imiona, nazwiska, przyzwiska. – Kraków, 1992. – Cz. I-II.

70. *Gregor A.* Slovník nářečí slavkovsko-bučovického. – Brno, 1959.

71. *Hruška J.Fr.* Dialektický slovník chodský. – Praha, 1907 (= Archiv pro lexikografii a dialektologii. 7).

72. Imenik mesta. Pregled svih mesta i opština, narodnih odbora srezova i pošta u Jugoslaviji. – Beograd, 1956.

73. *Káral M.* Slovenský slovník z literatúry aj nářečí. – Banská Bystrica, 1923.

74. Leksik prezimena Socijalističke Republike Hrvatske. – Zagreb, 1976.

75. *Machek V.* Etymologický slovník jazyka českého. 2 vyd. – Praha, 1968.

76. *Ripka I.* Vecný slovník dolnotrenčianskych nářečí. – Bratislava, 1986.

77. Russisches geographisches Namenbuch / Begr. von M. Vasmer. – Wiesbaden, 1962-1980. – Bd I-X.

78. Slovník slovenských nářečí / Ved. red. I. Ripka. – Bratislava, 1994 –. – T. I –.

79. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. – Warszawa, 1880-1902. – T. I-XV.

80. Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych / Wydął K. Rymut. – Kraków, 1992-1994. – T. I-X.

81. Słownik prasłowiański / Pod red. F. Sławskiego. – Wrocław etc., 1974 –. – T. I –.

82. Słownik staropolskich nazw osobowych / Pod red. W. Taszyckiego. – Wrocław etc., 1965-1985. – T. I-VII.

83. *Závodný A.* Hydronymia povodia Myjavy a Chvojnice: diplomová práca. – Trnava, 2007.

84. Zběrka swójbných mjen / Wot Radysërba // Časopis Maćicy Serbskeje. – 1892. – Lět. XLV. – S. 41-47.

**СЛОВАЦКОЕ *DURBÁK* И СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ ГНЕЗДО
С КОРНЕМ **DьRB-* (НА МАТЕРИАЛЕ АНТРОПОНИМИИ)**

В.П. Шульгач

Аннотация

Статья посвящена реконструкции праславянской антропонимной микросистемы с корнем **Dьrb-*.

Ключевые слова: антропоним, лексическая микросистема, праславянский архетип.

**SLOVAK *DURBÁK* AND FAMILY
OF WORDS WITH **DьRB-* ROOT**

V.P. Shulhach

Summary

The article is devoted to the reconstruction of Proto-Slavonic anthroponymical microsystem with the **Dьrb-* root.

Keywords: anthroponym, lexical microsystem, Proto-Slavonic archetype.